

ÁRA 80 FILLÉR

A REGGEL

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Vidéki előn etél árak
Egész évre — 200 K
Fél évre — 100 K
Negyed évre — 50 K
Egyes szám 80 fill.
Szerkesztőség telefonja
62. szám.
(Szélnyi-nyomda)

FŐSZERKESZTŐ:

HOVÁNYI KORNÉL

Miskolcz. X. évfolyam. 30. sz.

Vasárnap, 1920. február 15.

Kiszgadzapárti lesz az új miniszterelnök.

Öt tarcát követel magának a kiszgadzapárt.

Budapest, febr. 14. A kiszgadzapárt vezetője tegnap bizalmas értekezleten foglalkozott a nem sokára beálló kormányváltás kérdésében. A párt vezetői k hangulata alapján az a felfogás vált uralkodóvá, hogy a kiszgadzapárt a blokkot továbbra is fenntartja és

az új kormányban a miniszterelnöki tarcára reflektál. Magának követeli továbbá a hatámi tarcák közül a belügyi, ezen felül továbbra is magának kívánja a pénzügyi, a közlemezési és a földművelési tarcákat

Ezekre a tarcákra meg vannak már a jelöltjeik, meg pedig a következő személyekben:

belügy: nagyatádi Szabó István, pénzügy: Korányi Frigyes bárót, földművelésügyi: Rubinek Gyulát, közlemezési miniszterként pedig Mayer Jánost kívánják.

Kimondottak ezen kívül, hogy mindazonáltal a miniszteriumokban, ahol keresztény párti miniszter van, kiszgadzapárti államtitkár kívánnak és megföldi va: kiszgadzapárti miniszterek mellé keresztény párti államtitkár kivételével ohajtják.

Kultuszminiszteri államtitkárjelölt Kovács J. István, belügyi államtitkár pedig Issekutz Aurél volt alispánt, a keresztény párt tagját kívánják. Ugyanezen a megbeszélésen azt is hangsúlyozták, hogy a Tiszántúli választások megejtése után, abszolút többségük esetén a kormányt a maga teljes egészében ök viszik.

Felemelik a házbéreket.

Budapest, febr. 14. A Nap és 8 Órai Újság jelentése szerint a közeli napokban rendelet jelenik meg a házbérek emelésének lehetőségéről. Az új házbérendelet május hó 1-én lép életbe, de az sincs kizárva, hogy visszamenőleg február 1-ig életbe léptetik. Az emelés hírt szerint a kétezzer koronás lakbérékig negyven százalék lesz. A kétezzer koronán felüli házbéreket nagyobb százalékkal is emelhetik a háztulajdonosok szabad egyezkedés alapján. Ha egyezség nem jönne létre, akkor a lakbérleti bizottság fog dönteni. Mianál a rendelet első sorban a fix fizetésű társadalmi osztályt sújtja, leginkább a köztisztviselőket, a kormány 40 százalékos lakbérpótlékot utal nekik.

Lansing lemondott.

Washington, febr. 14. Lansing államtitkár lemondott. A lemondást a szenátus elfogadta.

Engedményeket kapunk az antanttól.

Neully, febr. 14. A Chicago Tribune tudósítója jelenti Parisból: A magyar ellenjavaslat a jövő héten fogja foglalkoztatni a nagykövetség tanácsát. Valószínűnek tartják, hogy bizonyos engedményeket fognak tenni s felhívják a magyar delegátusokat, hogy a bekeszerződést teljes egészében, úgy, amint van, fogadják el a módosításokkal együtt.

London, febr. 14. A miniszterelnökök tanácsa a magyar békele-

gációnak egy heti baladékot adott a hatralévő jegyzékek benyújtására.

Berlin, febr. 14. Rotterdamból jelentik: Az angol alsóházban a független liberálisok indítványa mellett lord Schaffild hatalmas beszédet mondott, s hosszú politikáját örültségnek bélyegezte és a bekeszerződés revíziójának nagy szükségességét hangsúlyozta. Ugyanilyen értelemben szólalt fel lord Robert Cecil is.

Jártközi értekezlet a miniszterelnökségen.

Horthy Miklóst egyhangulag választják kormányzóvá. — Apponyi a képviselőház elnökjelöltje. — Az államfőről szóló javaslatot simán fogadják letárgyalni. — Újjászervezik a miniszteriumokat.

Budapest, febr. 14. A MTI. jelenti: A miniszterelnöki palotában délelőtt 11 órakor pártközi értekezlet volt, amelyen az ideiglenes államfői hatalom gyakorlásáról szóló törvényjavaslat-tervezetet tárgyalták. A miniszterelnök bemutatta a törvényjavaslatnak a miniszteri tanácsban megállapított tervezetét, amelyet az értekezlet behatóan megvitatott. A miniszterelnök a tanácskozást megnyitó beszédében hangsúlyozta annak rendkívüli fontosságát, hogy a nemzetgyűlésen a törvényjavaslatnak sima és sürgős letárgyalását biztosítsák.

Sürgős van erre a külpolitikai helyzet, egy szintén az ország belső nyugalma szempontjából, továbbá azért is, hogy

az ideiglenes államfő tekintélye már ez által is emeltesse.

A törvényjavaslat megszerkesztésénél abból az alapelvből indultak ki, hogy definitívumok most ne történjenek és, hogy a nemzetgyűlésnek szabad keze maradjon arra, hogy a nyitva maradt kérdéseket a békekötés után szuverénül eldöntse

Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter a maga reszeről szintén teljes mértékben csatlakozott a miniszterelnök felfogásához.

Az értekezlet ezután szakaszról szakaszra meave, részletesen letárgyalta a törvényjavaslatot. A pártok kiküldöttjei meggyeztek abban, hogy a törvényjavaslatot, a vita folyamán megállapított szövegben, a nemzetgyűlésben biztosítékul fogja elfo adni és hogy ahhoz a pártok reszeről csak egy-egy szómonk fog felszóalni. Az értekezlet végül az elnökseg megalkotásáról tárgyalt és

megállapodott abban, hogy Apponyi Albert grótot fogják jelölni.

Amennyiben pedig Apponyi Albert az

előki tiszte nem vállalná, akkor Rakovszky István lesz a Ház elnöke.

Budapest, febr. 14. Az ideiglenes államfőről szóló tervezethez pótlólag közlik, hogy a javaslat legalitásra vonatkozó döntést elhalasztja akkorra, amikor a Tiszántulon is megejtik a választásokat.

A mai pártközi egyezmény után Horthy Miklós fővezérnek egyhangulag kormányzóvá való választása biztosítottnak látszik. Gróf Apponyi Albert Parisból táviratilag közölte, hogy a kormányzói méltóságra Horthy Miklóst tartja a elgalkalmasabbnak.

Brdapest, febr. 14. Az ideiglenes államfői hatalom gyakorlásáról szóló törvényjavaslat abból az alapelvből indul ki, hogy az ideiglenes kormány a legszélesebb és legdemokratikusabb választójog alapján apellál a népre.

Egybehivta a nemzeti szuverénitást jelentő népképviseletet, hogy helyreállítsa az alkotmányos életet és a nemzetgyűlés útján gondoskodjék az idők követelményeinek megfelelő törvények alkotásáról.

A nemzetgyűlés ugyan ezen törvényjavaslatára mindazoknak a törvényeknek oltalma alá helyezi, amelyek az országgyűlés tagjait védtek. Kimondja, hogy ideiglenes államfőt választ, akinek

kormányzói jogköre a királyi hatalomban foglalt következő jogok gyakorlására szorítkozik:

A szabályszerűen alkotott törvényeket kihirdeti ezek érvényre jutását meg nem akadályozza, a nemzetgyűlést két év előtt csak törvénnyel oszthatja fel,

nemességet nem adományozhat, általános kegyelmet csak a törvényekben foglalt szellemben és alapon gyakorolhat. A főkegyuri jog nem

illeti meg, illet nem gyakorolhat A továbbiakban kimondja a törvényjavaslat, hogy

a kormányzót a „főméltóságos” cím illeti meg, számára a nemzetgyűlés tiszteletdíjat állapít meg, A kormányzó a nemzetgyűlésnek tesz esküt. Az esküben az foglaltatik, hogy a tisztséget a magyar alkotmány szellemében gyakorolja. Tisztjének gyakorlásában a kormányzó személye sértetlen.

Ezután a törvényjavaslat visszaállítja a jogfolytonosságot azzal, hogy első sorban megadja a felmentést az 1919. augusztus 6-á óta működött kormányoknak.

Kimondja a törvényjavaslat a közös ügyek megszűnését Ausztriával, semmisenek deklarálja a néptörvényeket és a tanácskormány rendelkezéseit. Végezetül pedig megállapítja a miniszteriumok számát.

Uj miniszterium gyanánt eső sorban a külügy, a népjóléti és a nemzeti kisebbségek miniszteriumát, ugyszintén közlemezési miniszteriumot létesít. Megszünteti a király személye körüli miniszteriumot. A honvédelmi miniszteriumot pedig hadügyminiszteriummá alakítja át. Ezek a törvények alapvető főrendelkezései.

Népszavazás Nyugatmagyarországon.

A magyar kormány jegyzéke az osztrák kormányhoz.

Budapest, febr. 14. A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Gratz Gusztáv dr. nagykövet ma jegyzéket nyújtott át Renner kancellárnak, a melyben hivatkozik a saint-germaini bekeszerződésre, amely határozotton kimondja, hogy Nyugat-Magyarország egy területésikja az osztrák köztársasághoz kapcsolassék. „Félfő — mondja Gratz, — hogy ha ez megvalósul, a két állam között állandó viszály oka lesz.

A magyar kormány hajlandó lemondani azon történelmi jog érvényesítéséről, melyet magyar államnak több mint ezer éves mult ad erre területre, s a kérdés eldöntését, hogy a terület a jövőben Ausztriához, vagy Magyarországhoz tartozzék-e, a lakosság szabad elhatározására kell bízni. A magyar kormány kéri az osztrák köztársaság stratégiai és nemzeti érdekeit szerződészerű megállapodásokkal biztosítani arra az esetre, ha Nyugat-Magyarország lakossága a Magyarországon levő megmaradást határozná. Hajlandó további Magyarország arra, hogy a nyugat-magyarországi ügyei igazgatására a legszélesebbkörű autonómiát adni, mely alkalmas arra, hogy a német nép jellegzetességét minden időkre biztosítsa.

Végül hajlandó arra, hogy Ausztria és Magyarország jövődó gazdasági viszonyait teljesen szabad, kölcsönös kereskedelmi forgalom alapján rendezze.

Az új ellenzék.

A választások első eredménye már szemlélatomást konstatahat. A nemzetgyűlés relatív többségét az egysült kiscgazdapárt nyerte el, amely a Friedrich-pártba semminemű invitálás dacára belépni és programját feladni nem hajlandó, legfeljebb egy érdekházasságra kész, az esetleges többségi blokk keretében.

Ily körülmények között előállhat az a különös eset, hogy éppen az a párt lesz kénytelen ellenzékbe menni, amely a nemzeti megújódást vallási alapon óhajtja keresztülvinni és oly reformintézkedésekre tesz előkészületeket, amelyek mindenképp a reakció vadját hívják ki maguk ellen.

Ha tehát a keresztény egyesülés a baloldali padsorokba szorul, ez az agráriusirány teljes győzelmét jelenti, — vagyis azt, hogy Magyarországon csak oly politika dominálhat, amely a föld népének érdekeit és meggyőződését szolgálja. Azt ma már vitatni sem lehet, hogy országunk mai helyzetében agrárius jellegű állam s így a kiscgazdapárt erősülése nem politikai jelszavak sikerén, hanem gazdasági törvényszerűségeken nyugszik.

A kiscgazdapárttól még nem tudjuk, miként fogja összeegyeztetni programját az ország nagy érdekeivel, egy azonban már bizonyos, hogy felekezeti izgatásokra nem hajlandó s a mérséklet szellemében a társadalmi békére törekszik. Lehetetlennek tartjuk azt is, hogy kereskedelemellenes politikát folytasson mert, fától, sőtől, ércből, kőszéntől megfosztott államunk gyarló vérkeringésébe csak úgy lehet némi erőt juttatni, ha a kereskedelemmel és iparral, mint vitális tényezőkkel számolunk és részükre az ország rekonstrukciója érdekében a működési lehetőséget biztosítjuk.

Már most minő lehet ezzel a párttal szemben a Friedrich féle ellenzék helyzete? Talán a mezőgazda irány ellen lép majd sorompóba? Ezt nem teheti, hiszen így közvetve a merkantilisták felé evez.

Mit fog tehát cselekedni a Friedrich tömörülés a parlamenti padsorokban. Iparos párttá alakul. Semmiesetre, hiszen ennek szintén a gazdasági liberalizmus az éltető eleme, s így a kátyuba került governamentális párt oda jutna, ahová a mádi hitsorsos.

Egyébként ez Friedrich Istvánnak és környezetének tisztán magánügye. Sajnos, hiába alkotnak ők ellenzék, a kiszorult kereskedelem ipar rájuk mitem számíthat, sőt részükre fenyegeti mindkettőjüket a legkomolyabb veszedelem. Igaz ugyan, hogy a parlamentarizmus megalkotójától Cromwell Olivertől kezdve az ellenzék természetesen inkább a haladás, mint a visszacsúszás mellésegődött, de szerencsétlen hazánk az utóbbi időkben oly szélsőségekre mutatott példát, hogy itt még a legtermészetelenebb helyzet is kialakulhat, persze csak ideigőráig.

A legszomorúbb azonban az a tény, hogy akkor amidőn az ország megmentésére hivatott merkantil politikának szakképzett parlamenti képviselője teljesen hiányzik, az ellenzék oldalon oly párt foglaljon helyet, amely a kiscgazda többséggel azért helyezkedik szembe, mert ez nem hajlandó a szenvedélyek örvénylő útján tovahaladni, hanem tudomásul kénytelen venni, hogy a világgazdaság természeti törvényei Magyarországon is követelik jogaikat.

Razzia a város területén.

(A Reggel tudósítójától.) Ma délután 5 órakor az államrendőrség helyi szervezete a katonarendőrség hevonásával nagyszabású razzia tartott a város területén. Mintegy huszonkét csoport végezte az igazolást. Fegyveres őrök állottak el a kávéházak bejáratait és mindenkit igazolásra szólítottak fel. Ugyanez történt az utcán járókelőkkel is. A razzia késő éjszakáig tartott. Mind azokat akiknek nem volt személyazonossági igazolványuk, vagy az nem volt lepecsételve és fényképpel ellátva, előállították a rendőrségen. Az ügyeletes Sándor János rendőr-

kapitány a bekísérteket kihallgatás és kellő igazolás után szabadon bocsátotta és az eljárást megindította ellenük.

A razzia befejeztéig, éjjeli 11 óráig összesen körülbelül 100 előállítás történt. A razzia célja — mint értesítünk — egyrészt a város megtisztítása a fölösleges és kétes egzisztenciájú elemektől, másrészt pedig a személyazonossági igazolványok kiváltásának ellenőrzése ez Megjegyezzük azonban, hogy tudomásunk szerint a személyazonossági igazolványok lebélyegzésére kitűzött határidő még nem járt le.

A miskolczi inségakció.

Jövő héten megindul a nagyszabású gyűjtés. Az intéző bizottság ülése.

(A Reggel tudósítójától.) A tömegnyomor enyhítése érdekében megindult inségakció kezd kibontakozni. A mai napig már huszezer korona gyűlt össze, pedig jótékonyágban előjáró társadalmunknak még csak kis része nyilatkozta ki adozatkészségét. Kereskedőinknek, ipari vállalatainknak is ki kell venni részüket e szép mozgalmából, hozzá kell járulniuk adományaikkal szenvedő, éhező embertársaink nyomortól kiesordult könnyeinek felszárításához. Mindnyájunknak érdeke, hogy rend legyen ebben a szerencsétlen országban és ennek egyik elsőrangú feltétele az éhező, didergő nép szenvedéseinek enyhítése. Reméljük, hogy a napokban nagy számban kibocsájtott gyűjtőleveleink mindazoknak a neveivel fogunk találkozni, akikről a miskolczi társadalom elvárja, hogy kellő anyagi adozatkészséggel mozdítsák elő e rendkívüli fontosságú mozgalmat sikerét.

A ma délután 5 órakor megtartott választmányi ülésről következőkben számolunk be:

Rakos Arnold zenetanár nyitotta meg az értekezletet és közli, hogy a Kereskedelmi Testület intenzíven akarja a mozgalmából részét kivenni. A végül ma délután választmányi ülést tart, melyen a sikeres gyűjtés módzatait beszéljük meg. Bejelent, hogy újabban a következő adományok folytak be: Weisz Nánán 200, Kereskedelmi és Gazdasági Bank 500, Stiasny Kálmán 100 korona. A Rakos-Hajdu-Halmay trió e hó 25-én tartja meg kamarahangversenyt, március 3-án a Miskolczi Műkedvelők Köre fogja a színházban a Gyurkovits leányokat, a felső-miskolczi dal- és önképzőkör pedig március 25-én a Thália vándormadarai című darabokat előadni. A tiszta jövedelem az akció céljaira fog fordíthatni.

Az elnök előterjesztéseit elfogadták és elhatározták, hogy a növevények vezetőihez, iparvállalatokhoz stb. mielőbb eljuttatják a megfelelő számú levelet és felkérlik, hogy hatóság támogatásukkal vigyék előbbre az akció ügyét.

Felülvizsgálják az amerikai konyhák étkezőket.

(A Reggel tudósítójától.) A polgármesternek tudomására jutott, hogy az amerikai konyhák étkezők közül sokan kimaradtak, akik elmaradásukat nem indokolták. Hogy az ét-

kezők elmaradásának okát a polgármester megtudja, elrendelte a konyhába járó étkezők felülvizsgálatát azzal, hogy akik nem jelenek meg, továbbra nem kapnak kedvezményt. Ebben az ügyben Hodobay Sándor dr. polgármester helyettes az alábbi 4405—1920. ki számú hirdetményt bocsátotta ki:

Tapasztaltam, hogy az egyes amerikai konyhákban többen indokolatlanul kimaradnak; miután ma igen sokan vannak rántalva eme jótékony intézményre, elrendelem az egyes konyhákra járó étkezők revízióját. Köteles minden étkezőjeggyel bíró az alábbi napokon az étkezésen megjelenni: betegség vagy más címen való elmaradását igazolhatni, különben további kedvezményben nem részesül. A Szeles-utcai gyermekháznál folyó hó 16-án hétfőn, a Nyár utcai népkonyhán 17-én kedden, a Szent István uti népkonyhán 18-án szerdán, a Borsodmezei árvaházban 19-én csütörtökön, a Luther téren 20-án pénteken, a máv. iskolában 21-én szombaton tartatik meg a felülvizsgálat s pedig minden nap pontosan déli 12 órakor. Az ovodákban levő amerikai konyha felülvizsgálata legközelebb fog megtartatni. Erről a konyhák vezetői is értesitem. Miskolc, 1920. február 14-én. Dr. Hodobay Sándor, polgármester helyettes.

Aki a csendőrzsinóratát letépte.

(A Reggel tudósítójától.) Mezőcsátón 1918. őszén ifj. Büch József szóváltásból kifolyólag Vas József ottani lakost úgy megverte, hogy napokig nyomta utána az ágyat. Eből az ügyből kifolyólag Lóth Ferenc csendőrmester vállaltára fogta Buchot, aki ingerülten válaszolt, összetűztek, majd közelharcra került a sor, amikor is Buch a csendőrzsinóratát leszakította.

Hatóság elleni erőszak vétsége és könnyű testi sértés vétségével vádolva állott ma Buch József a törvényszék dr. Maurer László táblabíró elnökelete alatt működő tanácsa előtt. A vádat Lukács János államügyész képviselte, a védelmet dr. Kürz Jakab látta el. Vádolt ittasságával védekezett, a kihallgatott tanuk azonban bűnösségét beigazolták s így a bíróság mindkét büncselekményben bűnösnek mondta ki, 4 napi fogházra ítélte, a büntetés végrehajtását azonban felfüggeszte te.

A spanyoljrvány Budapestén.

Bpest, február 14. Tegnapi a fővárosban 378 spanyol megbetegedés és 30 halálozás történt,

Ujból megindulnak a kommunista tárgyalások.

(A Reggel tudósítójától.) A választások megejtése folytán a kommunista ügyekben eljáró tanács, illetve elnöke dr. Rázsó táblabíró akadályozva volt a tárgyalások megindításában. Most már újból felveszik a működés fonalát és hetekre ki van rak tűzve a tárgyalandó ügyek, melyeket alant közlünk:

Február 16-án Szikszón dr. Ruszkay István izgatás.

Február 17-én, Takács Károly izgatás.

Február 24. Frank Adolf máv. főmérnök izgatás, Száraz Márton személyes szabadság megsértése.

Február 26. Mészáros Ferenc és társai hivatalos hatalommal való visszaélés vétsége.

Február 28. Sötér Gábor és társai magánlaksértés büntette.

Március 2. Tóth Miklós és társai, Vozik András izgatás büntette, Murányi Elemér izgatás.

Március 4. Megó László és társai lopás büntette.

Március 6. Mikházi Miklós és Tóth István lopás vétsége, Gubics Mihály izgatás büntette, Pertik István és Kovalik István lopás büntette, Gyuricza József hivatalos hatalommal való visszaélés vétsége.

Március 9. Serke Pál és társai izgatás, Székely Ferenc és társai hiv. sikkasztás büntette.

Március 11. Liszi István izgatás, Nagy István 2 rendbeli zsarolás büntette, Bohács János izgatás.

Március 13. Szász Ferenc izgatás, Tóth Lajos izgatás.

Március 16. Dakó Sándor szem. szabadság megsértése, Dózsa György izgatás.

Március 20. Mosolyó Antal és társai (beláptfalvai ügy) gyilkosság és rablás büntette, Vajda Geza lopás büntette.

Nem zárják be a mozikat.

Hétfőn életbe lép az előzetes filmcenzura

(A Reggel tudósítójától.) Ma délután értekezlet volt dr. Tóth Árpád rendőrtanácsosnál, melyen a mozikk bezárása kérdésében döntöttek. Az Apollo Rás vénytársaság képviselőiben Engel Károly üzletvezető jelent meg.

Beható tanácskozás tárgyává tették a magánmozik bezárásának kérdését es ebben az ügyben a főkapitány figyelembe véve azt a körülményt, hogy a részvénytársaság állandó ráfizetéssel dolgozik es az esetleges bezárás a vállalat alkalmazottait existenciális érdekükben súlyosan érintené, végül úgy döntött, hogy további intézkedésig a mozikk nyitva tarthatók, azonban a mozikk befogadó képességét korlátozó régebbi intézkedés rendbentartása mellett.

A közszemérmes es közérkölcst sértő filmdarabok bemutatásának megakadályozására a rendőrtanácsos elrendelte, hogy ezentul minden olyan filmdarabot, amelynek címéből vagy tartalmából illesz mire lehet következtetni, mielőtt előadásra kerülne, a fentemített szempontokból cenzura alá kell bocsátani.

Az első ilyen filmcenzura hétfőn délelőtt lesz, amikor a „Szerelem pokla” című mozidarab bemutatata fölért fognak döteni.

Közgazdaság

Az üzlet világból.

Az árak órált módon emelkednek, nem is emelkednek, rohamnak fölé, Bacs-ben úgy mint Budapesten. A kereskedők, hogy raktáraikat ki-egészítsék, 50—100 százalékal magasabb árakat kénytelenek fizetni. Mint egy héttel ezelőt is, úgy hogy a kereskedők nem akarván a hatóság-gal összeütközésbe kerülni, elmennek ugyan Budapestre és Bacsba, de legőbbször üresen — áru nélkül érkeznek haza.

A falu népe 1000—1200 koronát kér egy mázsa buzaért s a midőn e miatt szemrehányás és vád érkezik, azzal érvelnek, hogy elfogadnak egy mázsa buzaért 2 drb. 20 koronás aranyat (2 drb. 20 koronás mai ára 1600—1800 korona) nagyon szívesen.

Ily körülmények között a megélhetés és ruhazkodás hovatovább lehetetlenné válik; hol van az a nagy ember, aki a viszonyokat megállásra kényszeríti és a további áremelkedéseket lehetetlenné teszi?!

* * *

A külföld vásárolja értékpapir-jainkat, különösen az ipari értékeket. Hogy mit jelent ez, arról jobb nem is beszélni — Adófizetői ezünk a külföldnek, minden termelésünk a külföldet fogja táplálni és erősíteni. Az az érdekes, ami a legfájdalmasabb nekünk, hogy oly módon áruunk kelne el — külföldi valutában — legerősebben megalapozott intézeteink ki-bocsajásai, hogy még ez is lehetséges. A pesti hazai takarékbéke ára volt kb. 15—16000— korona, vagyis ugyanannyi, sőt valamivel több svájci frank mondjuk 16—17000 frank.

Mint hogy ma egy svájci frank 100 koronát, 100 svájci frank 10000 koronát, ebből következik, hogy 200 svájci frankért lehet kapni egy drb. pesti hazai takarékbéke részvételt a melynek a bekében 16—17000 svájci frank volt az ára.

Ehhez nem kell bővebb kommentár.

* * *

Még ez sem lenne oly baj, ha értékpapirjaink külföldi valutában lennének fizetve; a baj az, hogy a külföldön levő osztrák magyar bank jegyekben fizetik jól fundirozott vállalatunk papírjait. Tehát megkezdődött a bankjegyek visszaözönlése és belértelmeink külföldre való vándorlása.

Ez a folyamatot sajnos megakadályozni sem tudjuk.

R. J.

Kivégeztek két bolgár kertészt.

Budapest, febr. 14. Ma délelőtt 11 órakor a gyűjőfogház udvarán kivégezték Viktorov Iván és Ivanov Sván bolgár kertészeket. A kivégeztést a beteg Bali Mihály helyett Gold Károly főpríbekek végezte.

108
ANTAL
CIMTÁBLAFESTŐ

ÜTÉREM: ARANY JÁNOS-U. 8.

A miskolczi spanyoljárvány.

Huszonegy megbetegedés, két halálozás. — Bezárták a falusi iskolákat.

(A Reggel tudósítójától.) Tegnapról mára ismét lényeges esés mutatkozott a spanyol megbetegedések számában. Míg tegnap 65 betegedés történt, a mai napon mindössze 24 esetet jelentettek be a főorvosi hivatalnak. Volt ez már így máskor is és epen ezért ebből nem szabad a járvány csökkenésére következtetni, hanem el kell ismernünk, hogy járvány van és minden eszközzel azon kell lennünk, hogy a járványt tovább terjedésében megakadályozzuk.

A rendőrség igen helyesen, azokat a helységeket ellenőrzi szigorúan, ahol nagy számban fordulnak meg az emberek. Így a kaveházakban, vendéglőkben és élelmiszer boltokban napról-napra megjelennek a rendőrség emberei és ott ahol tiszt-

tátlanságot tapasztalnak hosszabb-rövidebb időre bezárják az üzlet-helységeket.

A járványkórházban is szaporodnak a spanyolbetegek. Nem mulik el nap anélkül, hogy négy öt beteget be ne szállítanának a kórházba, ide rendszeren olyan emberek kerülnek, akik az utcán lettek rosszul és a menők nyújtottak első segílyt. Halálozás a járványkórházban kettő volt.

A környékbeli falvakban sem javult a helyzet. A megbetegedések szaporodnak, most már a járvány terjedésének megakadályozása végett bezártak több iskolát. Az iskolákban mindenütt március 1-ig szünetelt a tanítás.

Most tárgyalnak a gabona beszolgáltatásáról.

Eddig nincs szó rekvirálásról. — Szentimrey kormánybiztos nyilatkozata.

(A Reggel tudósítójától.) A borsodi kormánybiztoság lisztellátásával kapcsolatban egyik laptársunk mai számában tudósítást közöl, amelyben többek között azt írja, hogy a kormánybiztoság a lisztellátás biztosítására minden községre egy bizonyos kontingenst vetett ki, amely minden körülmény figyelembe vételével nyert megállapítást, a községek a megszálló csapatok okozta gabonahiányra hivatkozva, nem tudnak eleget tenni köteleességüknek.

Ennek kapcsán terjedt el az a hír, hogy a kormánybiztoság a G. O. K. kirendeltségével egyetértőleg alacsonyabb kontingenseket fognak megállapítani.

Ez eddig rendben is van. Tény az, hogy a kivetett kontingenst a községek nem tudják beszállítani, mert óriási a gabonahiány, hanem amit ezzel kapcsolatban a rekvirálás-

illetően irt laptársunk, az téves információ alapján.

A lisztellátás biztosítása ügyében a Reggel munkatársa fölkereste Szentimrey Pál helyettes kormánybiztos, aki laptársunk tudósítására megjegyezte, hogy ebben az ügyben, nem nyilatkozott egy lapnak sem, amennyiben még csak most folynak a termény beszolgáltatásáról szóló tárgyalások.

A rekvirációsokról — mondta a kormánybiztos — nem is beszélhettem, mert a katonai rekvirációkat nem is a kormánybiztoság rendeli el, hanem ebben a kérdésben a budapesti országos gabona gyűjtési kormánybiztos és illeti meg az intézkedési jog.

Igy tehát a mai helyzet az, hogy a termények beszolgáltatásáról a tárgyalások most folynak, rekvirálásról pedig ez ideig szó sincs.

Az építés csődje Miskolczon.

(A Reggel tudósítójától.) Az öt és fél éves világegés minden téren éreztette átkos hatását s megbénította a kereskedelmet és ipart, de talán egyetlen iparágat sem sújtott oly érezhetően és következményeiben oly katasztrófálisan, mint az építőipart. Elszomorító ez a helyzet, melybe az építőipar már a háború alatt jutott s ezt a forradalmak még elviselhetetlenebbé tették. A Károlyi-éra idején építési tanács és lakás-építési hivatal alakult a fővárosban, mely hatáskörét az egész ország területére kiterjesztette, a szovjet alatt pedig külön lakásügyi direktor-umot is letesítettek, azonban egyik intézmény sem tudott semmi eredményt felmutatni.

Ma az a helyzet, hogy

az építőipar holtpontra jutott. Építési anyagot vagy egyáltalán nem lehet kapni, vagy pedig a lánc kereskedők oly horribilis árat kérnek érte, mely szinte megfizethetetlen.

Tégla. Fölkerestük Tury Józsefet, a Miskolczi Gőztéglagyár igazgatóját, aki az alábbi felvilágosítást adta munkatársunknak

— A téglagyártás legfőbb akadálya ma a szénhiány. É miatt redukálni kellett az üzemet, mely most inkább csak cserépedénygyártásra szorítkozik. A tüzelőanyag

magas ára természetesen lényegesen befolyásolja a tégláarakat.

Ma ezer darab téglát 1200 koronába kerül, a tetőfedésre alkalmas anyagból a hódfarkú cserép 1500, a hornyolt pedig 2000 korona ezrenként.

Téglából és cserépből momentán mintegy másfél millió darab készletünk van. Igen nagy a kereslet téglában, de különösen cserépben. Az ország legkülönbözőbb helyeiről fordulnak hezzánk, de mi legtöbb esetben megtagadjuk a szállítást, mert a város érdekét tartjuk szem előtt s az az álláspontunk, hogy első sorban Miskolcz és környéke szükségletét elégítjük ki s a többiek csak azután jöhetnek sorra. A munkaerő fizetése és élelmezése szintén súlyos probléma. Többnyire cseréztet csinálunk; szénért és fáért adunk megfelelő ellenértékű cserépet és téglát s így valamennyire biztosítjuk a gyár redukált üzemének fenntartásához szükséges minimális szénmennyiséget.

Mész-

ben szintén igen nagy a kereslet, azonban a szénhiány itt is erősen érezteti a hatását, mert a tüzelőanyag hiánya a mészégetést is lehetetlenné teszi.

Gipsz-

hez lehetetlen hozzá jutni, mert a gipszgyárak megszállott területen vannak és így hozzáférhetetlenek.

Cement

dolgaiban még meglehetősen állunk. A legnagyobb cementgyárunk, a beocsini, megszállott területen van ugyan, de a tatabányai cementgyár meglehetősen nagy készlettel rendelkezik. Legnagyobb baj azonban, hogy a románok alig hagytak az országban vasúti teherkocsikat és így az ország különböző részeibe való szétszállítás csak igen lassan bonyolítható le. Ezek a körülmények jelentékenyen befolyásolják az árakat is. Az égetett mész százkilogrammonként 100 korona, a portlandement pedig meghaladja a száz koronát. Gipsz egyáltalán nem kapható.

Legnagyobb azonban a hiány építéskor. Erdeink legnagyobb része megszállott területen, cseh és román kézen van; kitermelés egyáltalán nincs.

Vasanyagban szintén óriási a hiány. Legégetőbb szükség a gömbvasra volna, mely a vasbeton építkezésénél nélkülözhetetlen.

A nyolcórás munkaidő és a kőműves iparosok magas órábéré szintén nagyban hozzájárul a magánépítkezés lehetetlenné tételéhez.

Szakkörökben az a vélemény, hogy építkezés a jövőben csakis állami program alapján lehetséges.

HIREK

— Lehár ezredes Miskolczon. Lehár Antal báró ezredes, a Maria-Terézia-rend lovagja ma delután Krasznay Jenő százados szárnysegéd kíséretében Miskolczra érkezett. A vitéz ezredes, aki a Dunántul a karhatalmi csapatokat megszervezte és azoknak főparancsnoka volt, Budapestről gépkocsin 5 órakor érkezett be a városba és a Korona-szállóban kapott lakást. Lehár ezredes és Krasznay kapitány vasárnap délelőtt folytatják automobil utjukat.

— 738 „Kultura“ könyvnyomda új telefonszáma.

— Választmányi ülés. A Miskolczi Vasutas Sport Club folyó hó 17-én, kedden delután 4 órakor tartja választmányi ülését a Leffler vendéglő „Vadász“ termében. Targy: alapszabálymódosítás, tisztújítás és közgyűlés előkészítése. Kérjük a tagok teljes számban való megjelenését. Elnökség.

— A munkásbiztosító pénztár mindazon munkaadókat, akik 1919. XII—1-jén foglalkoztattak összes alkalmazottaikat a rendelkezésére bocsajtott űrlapokon még nem jelentették be, felhívja, hogy mulasztásukat három napon belül pótolják, mert ellenesetben az alkalmazottaknak 1919. XII—1-től való új napi bérosztályokba sorozását a pénztár hivatalból fogja eszközölni s az ebből eredő felszólamlásokat — mint hogy saját mulasztásuk következtében álltak elő — a pénztárnak nem lesz módjában elfogadni.

A külföldi szövetés batiszt ujdonságok már megérkeztek

Fábián József
selyem-üzletébe.
Széchenyi-u. 68. 122

— **Értesítés.** Van szerencsém közölni, hogy a háboru alatt kormánykinevezés folytán a mai napon miskolci pénzügyigazgatóságnál betöltött adóügyi biztos állásomtól megváltván, ügyvédi működésemet újból megkezdtem. Irodámat egyelőre Hunyadi-utca 10. szám, I. em. 11. ajtószám alatt nyitottam meg. Irodámat folyó évi május 1 én Széchenyi utca 106. szám, I. emelet (Papp István-féle ház) alá helyezem át. Dr. Hajnal Dezső ügyvéd.

— **Az állam cukor helyette sacharint hoz forgalomba.** A nagy cukorhiány immár az illetékes köröket is arra indította, hogy a közönséget cukor pótló anyagokkal lássák el. Itt elsősorban a sacharin jön figyelembe, melynek forgalomba hozatalának módjait a közlelmezési miniszterium a cukorközponttal egyetértőleg fogja megállapítani. Szacharint mindenki vásárolhat és a cukor e pótló anyagára mindenki tehet megrendelést a cukorközpontnál. Az árusításhoz sem kell külön engedély, csupán az a korlátozás áll fenn, hogy felbontatlan, egyed árusági esomagolásban szabad csak forgalomba hozni. Ezek a csomagok egyenként 2 dekagrammot fognak tartalmazni és az áruk valószínűleg 4 korona 50 fillér lesz.

— **Apróbb ügyek a törvényszéken.** Ma több kisebb jelentőségű ügyben ítélkezett a törvényszék büntetőtanácsa. Kósa Lajos és Molnár Lajos miskolci lakosokat könnyű testi sértés vétségéért egyenként tizennégy napi fogházra ítélte, melynek végrehajtását a büntető novella alapján felfüggesztették. A következő ügyben Barton Antal napszámos a vádlott, aki múlt év november 1 én az egyik miskolci laktanyából fertőtlenítés alkalmával három bluzt és kilenc szalmazsákot elloptott. Védekezéstül azt hozta fel, hogy ehés volt. A törvényszék négy hónapi fogházra ítélte, melyből három hónapot kitöltöttnek vettek.

— **Nyugdíjazott rendőrfelügyelők.** A volt városi rendőrség legénységi állománya Tótor Árpád dr. rendőr főnök 62 embert vett át állami szolgálatba. Ezek a rendőrök tegnapelőtt tették le Abonyi József osztályparancsnok jelenlétében a szolgálati esküt. A rendőrség mai napi parancsa szerint Takó Sándor és Farkas József rendőr felügyelők előrehaladott koruk miatt, államrendőrségi szolgálatba át nem vehetnek. A két át nem vett felügyelő a város polgármesterénél tartozik jelenkezni szolgálatátételre. A rendőrfőnök Takó és Farkas felügyelőknek, nyugdíjaztatásuk alkalmával, eddig eredményes működésükért a közszolgálat nevében, köszönetét fejezte ki.

— **A vasgyári munkások felemelt órábérére.** Megírtuk, hogy a gyárigazgatóság a nehéz megélhetési viszonyokra való tekintettel rendezti a munkások keresetét. Azt is közöltük, hogy az illetékes ügyosztályok már dolgoznak is a munkabérek felemelésén. Az órábér rendezések már meg is történtek és a gyárfőnökség intézkedésére múlt év november huszonehatodikától visszamenőleg az óráberekre eső egy korona pótlékot február huszonegyedikén ki is fizetik a vasgyári munkásoknak, akik így ismét hozzájutnak pár koronához, mivel nyomorukat némileg enyhítik.

— **Lopás.** A rendőrség büntető osztályában panaszt emelt ma délelőtt Reusz Gusztávné, máv. ellenőrsége, (Conti utca 19) hogy mára virradó éjjel ismeretlen tettesek betörték a tyukretécébe és onnan 8 tyukot és egy kakast elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Nyugtázás.** A Miskolci Kereskedelmi Testület gyűjtésének eredménye az Oroszországban és Szibériában szülő magyar hadifoglyok hazaszállításának ügyében a következő: Gerő Ignác és Szabó Géza választm. tagok ivén adakoztak: Kellner Adolf 200, Rosenberg Geza 300, Leopold Janka 50, Kovács Lipótmé 100. Kesztenbaum József 100, Adler József cipő ker. 100, Könyves Jenő 100, Imrei Mihály 100, Groszman Jágó 50, Spiegel Sámuel 50, Lefkovichs Albert (Lind.) 100, Ecker Klein és Társa 100, Rác Jenő (gyógyszertár) 200, Blum Mór 100, Müller József 50, Kiss cipőkereskedő 50. Löbl divatház 50, Reinitz József 100, Gottesman Adolf 50, Megay Róbert 50, Katonáné 50, Kleinné 50, Stern Hermann 50, Kunovits Jakab 50, Breuer Endre 50, Schvarecz Miksa 50, Buzacsarnok Szövetkezet 200, Garai József 150 koronát adományoztak. (Folytatjuk.)

— **Irodai felszerelését,** üzleti könyveit, üzleti nyomtatványait Schwarz Soma cégnél szerezzé be. Széchenyi-utca 72. Miskolc, Bankpalota. Telefon 328.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Vasárnap délután: Gróf Rinaldó, este: Szerelem vására.

— **Szerelem vására,** Sidney Garrick szenzációs színműre estéről-estére nagy tetszést vált ki a zsefolt nézőtérén. Előzetes megállapodás értelmében Gaston szerepét vasárnap, hétfőn és kedden este Bánhid József fogja játszani, miután betegségből felépült és így a kitűnő szerepet Szendrővel felváltva játsszák.

— **Falu rossza,** Tóth Ede népszínműve szombaton délután kerül színpadra.

— **Gróf Rinaldó,** vasárnap délután lesz műsoron.

— **Magyar ciklus a színházban.** A miskolci színtársulatnak a legközelebbi operette-ujdonsága a „Farsang tündére” lesz. Ezt a darabot február 20-tól kezdve en-suite előadásnak szánták. E törvtől azonban eltér a színházvezetőség, mert a legutóbbi magyar ciklus eredményeként most ismét ilyen sorozatos előadást akar rendezni. A Farsang tündérét tehát péntektől keddig, február 24-ig ötször egymásután adják a Nemzeti Színházban. Szerdától, február 25 től kezdve pedig tíz estén át magyar klasszikusok darabjait és magyar tárgyú zenés műveket játszanak. Így többek között színrekerülnek: Himfy dalai, Ármány és szerelem, János vitéz stb.

Kézfinomító
különlegességek 117
Forgács illatszertárában.

„Livia” dohányzási kellékek
Ifj. GRÜNFELD SAMU.
Miskolcz. 94

104
Eladó egy földszintes bérház minden mellékkeliségekkel.
Értekezni:
Merkur szállítási iroda.

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára: szavanként 1 korona, legkisebb hirdetés 10 korona. Álláskeresés hirdetés szavanként 50 fillér, legkisebb hirdetés 5 korona. — Hirdetések felvételnek kiadóhivatalunkban Széchenyi-u. 37.

Harisnyák, keztyűk, divatárúk, szabókellékek legolcsóbb árban Steiner és Könyves. Széchenyi-utca 65. — Telefon 136. 35

Blouse, alj, pongyola. Klein Jóska, Szechenyi-utca 76. — Telefon 5-13. 56

Székely Jenő banküzlete Széchenyi utca 46. I. emelet, idegen pénzek előnyös beváltási helye. 32

Braun Sámuel rófos és női divat-áruháza Miskolc, Széchenyi-utca 49-b. 38

Egyesült cipészek köztermelő üzeme Szemere-utca 4. Méret utáni megrendelések pontosan készülnek. 40

Egy nagyon értékes antik könyvszekrény eladó. Cim a kiadóban. 43

Hamis (Porcelán) fogcsorokat veszek ezim Bloch Béla ékszerész Koronaszálloda mellett. 44

Bárkinél magasabb árban veszek aranyat brilliánsat, ezüstöt és régi pénzeket. Rollingor Ernő Széchenyi-utca 49. b. 30

Valódi szarufésűk érkeztek a Csipkeáruházba, Széchenyi-utca 103. 50

Gerhardt cipők tartósak, elegánsak, kényelmesek. 49

Hajduné Sinkmann Dóra. Gyors-és gépiró tanfolyam. Városháztér 5. 5

Gummitalpu tornacipők minden nagyságban kaphatók Solyom cipőáruházában Bank-palota. Telefon: 5-65 sz. 55

Egy kifutó fiu azonnal felvétetik Ferenczi B. könyvkereskedésében. 53

Kertész-utca 13. számú ház kerttel eladó Bövebbet Fischer papirkereskedésében. 59

Egy nagyon jó bécsi gyártmányú zongora 25 ezer koronáért elköltözés végett sürgősen eladó. Cim Fischer papirkereskedésében. 61

Dreveynek már van mosó sződaja és magyaróvári sajtja. 62

Kifutó leány felvétetik Fischer tőzsde papirkereskedőnél. 68

Egy teljes felszerelésű civil pricc nyereg és egy teljesen jó varró-gép kerestetik. Cim a kiadóban. 60

Vennék 3-5 szobás családi házat. Ajánlatok „Tisztviselő” jellegre a kiadóba kéretnek. 61

Eladó egy Singer Central bobin varrógép Rózsa-utca 26. számalatt. 65

Üres gyógyszeres üvegeit visszavásárolja a Korona-gyógyszertár Sötét-kapuvál szemben.) 64

104
Eladó egy üveges zárt hintó, egy kuttetőház láncokkal és kerékekkel, egy igen jó ajtó tokkal, 6 darab ablak különféle tokkal. Huszár utca 1. szám.

A szerkesztésért felelős:
Hoványi Kornél.
Szerkesztő: Láng Lajos dr.

Dr. Fleisch-féle **SKABOFORM-**
Leghamarabb megszűnteti a: **S** kenőcs ujából kapható.
Viszketegséget, sümört, Nem piszkít, szágtalan, nappal is ótvart, rühességet, használható.
4, 10 és 25 koronás dobozokban.
Kapható minden gyógyszerárban. — Főraktár:
TÖRÖK J. gyógyszerár. Budapesten.
Király-utca, 12. szám alatt.

Vadászati könyvek:
Hellebronth: A kapásból való lövés. Ára 12.— K
Diezel-Mika: Az őz és nyul természetrajza és vadászata. 27.50 K
Fónagy: A fácán és fogoly vadászata. 22.— K
Ujdonságok:
France: Az ametiszt gyűrű. 30.80 K
Péterke. 33.— K
A próbabábu. (A szilfáson folytatása) 15.40 K
Hamsun: Az anyaföld áldása 26.40 K
Strindberg: A forrongás évei. (Kötve) 50.— K
Strindberg: A család fia. 40.— K
Ewers: India és én. 26.40 K kaphatók.
Áltos könyvesboltban
Deák utca 6.

Telefon 604. Király utca 16.
Magnagykereskedés.
Ponyvakölcsönző intézet.
Garantált fajazonosságú és csiraképessegi konyhakerti magvak kaphatók nagyban és kicsinyben.
Legmagasabb árakat érhet el ióhere, lucerna, búkköny és mindennemű egyéb mezőgazdasági vetőmagvakért.
Glatler Antal utóda
TAUSZIK ALAJOSNAL
Kölcsönponyvák a legelőnyösebb feltételek mellett. 132

Szépirodalmi könyvekben megjelent ujdonságok.
Drasche Lázár Alfréd regénye: Éva kis keze.
Erdős Renée regénye: Az új sarj.
Hans Heins Ewers: India és En. Indian und Ich.
Közma Andor: Magyar Rhapszódia.
Wilde Oszkár: Dorian Gray arcképe.
Meyrink: A zöldarcú kísértet.
Csáthó K.: Pókháló regény.
Harbou: A titok regény.
Cigarettafüvegyekben 27 Márka kapható.
Hegedűhurok és alkatrészeiben nagy választék.

FISCHER ÁRMIN
papirkereskedő. Grand szálló mellett.
Meghívók, névjegyek, üzleti nyomtatványok és eljegyzési kártyák legújtabban készítettnek.

Vetésre alkalmas lóhere-mag, lucernamag, répa-mag, borsó, lencse és egyéb vetőmagvak kaphatók.
Feuerstein Márkus cégnél
Miskolc, Vay-ut 1. 131